

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7P/39/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821203810
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2021:3821203810.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Dankou Laukovou vo veci starostlivosti o maloletého A. N., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, ul. Šumperská č. 1, Prievidza, dieťa rodičov: matka S. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, ul. Družstevná č. 1611/2, Sučany, otec K. N., nar. XX.X.XXXX, zomrel dňa X.XX.XXXX, za účasti Centra pre deti a rodiny v Necpaloch, 038 12 Necpaly, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

- I. Nad maloletým A., nar. XX.X.XXXX, n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť.
- II. U r č u j e, že nariadená ústavná starostlivosť nad maloletým A., nar. XX.X.XXXX, sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny v Necpaloch, 038 12 Necpaly.
- III. Matka S. C., nar. XX.XX.XXXX, je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého A., nar. XX.X.XXXX, výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, mesačne vždy vopred, najneskôr do 28. dňa kalendárneho mesiaca, na účet Centra pre deti a rodiny v Necpaloch, 038 12 Necpaly, s účinnosťou od 19.10.2021.
- IV. Zameškané výživné za obdobie od 19.10.2021 do 30.11.2021 vo výške 42,38 eur p o v o ľ u j e matke S. C., nar. XX.XX.XXXX, splácať v mesačných splátkach po 5 eur spolu s bežným výživným, s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku až do zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.
- V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, ul. Šumperská č. 1, Prievidza dňa 28.9.2021 (došlo dňa 5.10.2021) podal podnet na začatie konania o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým A. s tým, že bude realizovaná v Cente pre deti a rodiny v Necpaloch.
2. Podnet odôvodnil tým, že Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 6P 15/2021-28 zo dňa 23.4.2021 dočasne odňal maloletého A. z osobnej starostlivosti matky a nariadil výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej pomoci alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa - pobyt v Centre pre deti a rodiny v Necpaloch, najdlhšie na dobu šesť mesiacov. Úrad aktívne spolupracuje s centrom a vykonáva opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, so zameraním na zabezpečenie náhradnej osobnej starostlivosti o maloletého zo strany príbuzných. Je v pravidelnom telefonickom kontakte so starou matkou zo strany matky, ako aj so starou matkou zo strany nebohého otca. Úrad vykonáva osobné stretnutia s maloletým, komunikuje so sociálnou pracovníčkou z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Sučany Mgr. D. A., ktorá informuje o aktivitách matky vo vzťahu

k maloletému a k centru. Posledné osobné stretnutie s maloletým sa uskutočnilo v centre dňa 20.8.2021. Psychologička počas stretnutia uviedla, že vývin hrubej motoriky sa u maloletého zlepšil, ale stále nie je na adekvátnej úrovni, jemná motorika je na úrovni ostatných detí v jeho veku, kognitívne schopnosti sú postupne rozvíjané. Počas hrania reaguje vnímavosť a zapája svoju predstavivosť. Profesionálna matka informovala, že maloletý je odplienkovaný, správa sa kontaktne, je citlivý, postupne začína spájať slová, pri komunikácii má svoj vlastný jazyk. Stará matka zo stany matky K. Veselá, ktorá má do náhradnej osobnej starostlivosti zverenieho maloletého K. N., nar. X.X.XXXX sa opakovane vyjadrila, že vzhľadom na svoj vek a zdravotný stav, nie je schopná zabezpečovať starostlivosť ďalšiemu maloletému dieťaťu. Stará matka zo stany nebohého otca K. I. sa vyjadrila, že nemá podmienky ani možnosti, aby sa o maloletého postarala. Matka maloletého sa aktuálne nachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Sučany. Predpokladaný koniec jej trestu je: 28.2.2023. O vykonávaných opatreniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately bola informovaná, prostredníctvom pracovníka Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Sučany. Počas obdobia od umiestnenia maloletého, centrum kontaktovala štyrikrát. Z obsahu listov vyplýva, že ďakuje centru za zabezpečenie starostlivosti, a že maloletého pozdravuje.

3. Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 7P 39/2021-16 zo dňa 12.10.2021 začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti bez návrhu.

4. Matka dieťaťa súhlasila, aby súd nad maloletým A. nariadil ústavnú starostlivosť.

5. Kolízny opatrovník uviedol, že nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým je v jeho záujme. Matka je vo výkone trestu odňatia slobody, ktorá prekážka jej bráni v poskytovaní starostlivosti maloletému a najbližšia rodina nemá záujem zabezpečiť mu potrebnú starostlivosť.

6. Centrum pre deti a rodiny v Necpaloch sa na určený termín pojednávania nedostavilo. Neprítomnosť ospravedlnilo písomne. Súhlasilo, aby ústavná starostlivosť nad maloletým bola vykonávaná v ich zariadení.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky dieťaťa, oboznámením sa so spisom č. k. 6P 15/2021, so Správami z Centra pre deti a rodiny v Necpaloch zo dňa 22.9.2021, 25.10.2021, 28.10.2021, s vyjadrením Ústavu na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých, so Správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza zo dňa 2.11.2021, Okresného dopravného inšpektorátu Prievidza, Okresného úradu, katastrálny odbor Žilina.

8. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

9. K. A., nar. XX.X.XXXX pochádza zo vzťahu rodičov: matky S. C., nar. XX.XX.XXXX a otca K. N., nar. XX.X.XXXX, ktorý zomrel dňa X.XX.XXXX.

10. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 6P 15/2021-28 zo dňa 23.4.2021 dočasne odňal maloletého A. z osobnej starostlivosti matky a nariadil výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej pomoci alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa - pobyt v Centre pre deti a rodiny v Necpaloch, najdlhšie na dobu šesť mesiacov. Z obsahu spisu vyplýva, že od obdobia úmrtia otca dieťaťa boli v rodine matky vykonávané opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, s cieľom motivovať ju k vytváraniu stabilného, bezpečného a podnetného prostredia. Dňa 26.10.2020 matka kontaktovala Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza so žiadosťou o pomoc pri zabezpečení starostlivosti o maloletého, nakoľko uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 3T 114/2014 zo dňa 22.10.2020 bola vyzvaná k nástupu výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 14 mesiacov. Požiadala o sprostredkovanie dobrovoľného pobytu dieťaťa. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza vydal dňa 27.10.2020 Odporúčanie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pre Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok na vykonávanie opatrení pobytovou formou. Matka následne dňa 30.10.2020 prepravila maloletého na dobrovoľný pobyt a podpísala dohodu s centrom na vykonávanie opatrení pobytovou formou. K. mohol v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok zostať len do 29.4.2021.

11. Zo Správ Centra pre deti a rodiny v Necpaloch zo dňa 22.9.2021, 25.10.2021 a 28.10.2021 vyplýva, že maloletý A. odo dňa umiestnenia každým dňom napreduje. Matka centru zaslala päťkrát list, v ktorom ďakovala za poskytovanú starostlivosť a pozdravovala maloletého. K narodeninám mu poslala pohľadnicu. V poslednom liste ich požiadala, aby jej zaslali aktuálne fotografie, čo akceptovali. Stará

matka K. C. a K. I. kontaktujú ich zariadenie, zaujímajú sa o maloletého, avšak nesúhlasia, aby im bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti.

12. Zo Správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza zo dňa 2.11.2021 vyplýva, že maloletý vývinovo napreduje, je učenlivý, chápavý, pri hre prejavuje veľkú fantáziu. Blízka rodina naďalej nemá záujem zabezpečovať mu starostlivosť.

13. Na pojednávaní dňa 9.11.2021 kolízny opatrovník uviedol, že nariadenie ústavnej starostlivosti je v záujme maloletého A..

14. Z výsluchu matky vyplýva, že naďalej súhlasí, aby nad maloletým A. bola nariadená ústavná starostlivosť. Centrum pre deti a rodiny v Necpaloch kontaktuje písomnou formou. Potvrdila, že jej zaslali fotografie maloletého a celkové hodnotenie jeho vývoja. V písomných podaniach centru ďakuje za poskytovanú starostlivosť a maloletého pozdravuje. Jej matka nesúhlasí, aby jej bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti. Má už svoj vek, zdravotné problémy a poskytuje starostlivosť maloletému K. nar. X.X.XXXX.

15. Podľa čl. 41 ods. 4 veta druhá Ústavy Slovenskej republiky, práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

16. Podľa čl. 5 písm. b) Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

17. Podľa § 54 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti ak rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka.

18. Ústavná starostlivosť je osobitnou formou štátom sprostredkovanej a zabezpečovanej náhradnej starostlivosti o maloleté dieťa, ktorá nahrádza osobnú starostlivosť rodičov v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Nariadiť ústavnú starostlivosť je možné za predpokladu, ak nemožno maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Ide o výnimočné opatrenie, súd musí starostlivo zvažovať, či výchova dieťaťa je tak vážne ohrozená alebo narušená, že je potrebné nariadením ústavnej starostlivosti zasiahnuť do života dieťaťa.

19. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že sú splnené zákonom stanovené predpoklady pre nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým A..

20. Matka maloletého A. sa nachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Sučany, s predpokladaným uplynutím trestu dňa 28.2.2023. Existencia tejto prekážky jej bráni v poskytovaní starostlivosti maloletému. V blízkej rodine nie je žiadna osoba, ktorá by bola reálne schopná a ochotná zabezpečiť mu potrebnú osobnú starostlivosť. Nariadenie ústavnej starostlivosti je v čase rozhodnutia súdu vo veci samej najvhodnejším opatrením, ktoré zabezpečí všestrannú starostlivosť a opateru maloletému A.ovi. Nariadenie ústavnej starostlivosti je v jeho najlepšom záujme. V starostlivosti Centra pre deti a rodiny v Necpaloch sa nachádza už od 28.4.2021. Z predložených správ vyplýva, že odo dňa umiestnenia každým dňom vo vývoji napreduje. Profesionálna matka sa mu venuje 24 hodín denne.

21. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannnej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

22. V období, kým bude trvať ústavná starostlivosť vyživovacia povinnosť matky k dieťaťu nezaniká. Keďže je vylúčené, aby si ju plnila vo forme osobnej starostlivosti, súd rozhodol o jej povinnosti platiť výživné.

23. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

24. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

25. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

26. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi na strane výživou oprávneného dieťaťa a tiež na strane povinného rodiča.

27. Matka je vo výkone trestu odňatia slobody zaradená do pracovného procesu. Za mesiac január až september 2021 jej bola vyplatená netto mzda: 79,82 eur, 69,62 eur, 6,49 eur, 78,26 eur, 193,84 eur, 215,21 eur, 205,42 eur, 215,21 eur, 196,64 eur. Je nemajetná, bez úspor. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému Matejovi, nar. 7.3.2013 a to vo výške zodpovedajúcej minimálnemu výživnému. Pri určení výživného na maloletého A., súd postupoval podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine. To, že sa matka nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, ju nezbaňuje povinnosti plniť si vyživovaciu povinnosť.

28. Vyživovaciu povinnosť súd matke určil s účinnosťou od 19.10.2021, t. j. odo dňa nariadenia neodkladného opatrenia uznesením č. k. 7P 39/2021-39 zo dňa 19.10.2021. Povinnosť platiť výživné súd určil na účet zariadenia, do ktorého ústavnej starostlivosti bolo dieťa zverené.

29. Matke z dôvodu neplnenia vyživovacej povinnosti, vzniklo zameškané výživné od 19.10.2021 do 30.11.2021 (výživné sa platí mesačne vždy vopred) vo výške 42,38 eur (za alikvotnú časť októbra 2021 12,52 eur plus za november 2021 29,86 eur), na zaplatenie ktorého jej súd povolil splátky po 5,- eur mesačne s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prievidza, písomne, v dvoch vyhotoveniach. O odvolaní rozhoduje Krajský súd Trenčín.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie ďalej možno odôvodniť skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku a v § 62 Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).